ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้วัสดุฟองน้ำไคโตซาน-เจลาตินเป็นวัสดุทดแทนกระดูกในสัตว์ทดลอง

กระต่าย

ผู้เขียน นางสาวเสาวลักษณ์ ลิ้มมณฑล

สาขาวิชา ศัลยศาสตร์ช่องปากและแม็กซิลโลเฟเซียล

ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อทดสอบความสามารถในการหายของกระดูกเมื่อใช้วัสดุ ฟองน้ำไคโตซาน-เจลาตินเป็นวัสดุทดแทนกระดูกในแบบจำลองกระดูกกะโหลกศีรษะของสัตว์ทดลอง กระต่ายและเปรียบเทียบกับการหายของกระดูกเมื่อใช้กระดูกปลูกถ่ายอาตมัน (autograft bone) โดยทำการศึกษาในกระต่ายพันธุ์นิวซีแลนด์ไวท์ (New Zealand White) จำนวน 6 ตัว แต่ละตัวจะทำ รอยวิการบนกระดูกกะโหลกศีรษะเป็นรูปวงกลมขนาด 8 มิลลิเมตร 2 ข้างแล้วใส่วัสดุฟองน้ำไคโต ซาน-เจลาตินและกระดูกปลูกถ่ายอาตมันแต่ละข้างตามลำดับ โดยมีระยะเวลาการทดลองนาน สัปดาห์ แล้วจึงนำตัวอย่างมาวิเคราะห์โดยใช้ภาพถ่ายรังสีร่วมกับสเตปเวดส์ (step wedge) และ ลักษณะทางจุลพยาธิวิทยาเปรียบเทียบทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ผลการศึกษาพบว่า วัสดุฟองน้ำ ไคโตซาน-เจลาตินสามารถทำให้เกิดการหายของกระดูกได้โดยทำหน้าที่เป็นโครงร่างของเซลล์สร้าง กระดูก รวมทั้งสามารถพบบริเวณที่มีการสร้างกระดูกใหม่ประมาณ 40-45% เมื่อเปรียบเทียบกับ แต่อย่างไรก็ตามมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญของค่าความ กระดูกปลูกถ่ายอาตมัน เข้มของภาพรังสี (radiographic optical density) และปริมาณของกระดูกทางจุลพยาธิวิทยาที่วัดได้ เป็นเปอร์เซ็นต์ (histomorphometric% bone area) ระหว่างวัสดุปลูกกระดูกทั้ง 2 ชนิดนี้ที่ค่าทดสอบ P<.05 จากการทดลองนี้สามารถสรุปได้ว่า การใช้วัสดุฟองน้ำไคโตซาน-เจลาตินอย่างเดียวเป็นวัสดุ ทดแทนกระดูกสามารถทำให้เกิดการหายของกระดูกได้แต่มีคุณภาพไม่ดีนักเมื่อเปรียบเทียบกับ กระดูกปลูกถ่ายอาตมัน อย่างไรก็ดีการใช้วัสดุฟองน้ำไคโตซาน-เจลาตินในรูปแบบอื่นๆเพื่อเป็นวัสดุ ทดแทนกระดูกควรจะมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

Thesis Title Use of Chitosan-Gelatin Sponge as a Bone Substitute Material in

Rabbit Model

Author Miss Saowaluck Limmonthol

Major Program Oral and Maxillofacial Surgery

Academic year 2003

Abstract

This study is aimed to test the bone healing capacity of chitosan-gelatin sponge by using as bone substitute material in rabbit calvarial bone defects and in comparison to the autogenous graft. Six New Zealand white rabbits were included in this prospective pilot study. Two equal 8 mm diameter cranial bone defects were created and immediately grafted with autogenous bone and chitosan-gelatin sponge. The defects were evaluated by mean of radiography with step-wedge calibration and histology in qualitative and quantitative analysis performed at 12 weeks. Results obtained from this study showed that chitosan-gelatin sponge have bone healing capacity by their osteoconductive property. 40-45% of new bone formation area were found in chitosan-gelatin sponge-filled specimens. However, there were statistical difference in radiographic optical density and histomorphometric % bone area when compare with autograft bone-filled specimens at the P<.05 level. From this study, we concluded that the use of chitosan-gelatin sponge alone as a bone substitute material did not overcome autogenous graft in bone healing capacity. However, further studies of other modifications of chitosan-gelatin sponge may be required.